

UVODNE NAPOMENE

Djelatnost ustanove shodno Odluci o organizovanju javne ustanove za smještaj lica sa posebnim potrebama „Sl.list RCG“br.11/2006 obuhvata:zbrinjavanje,koje se odnosi na obezbjeđivanje stanovanja,ishrane,odjeće,obuće i dr;vaspitanje i obrazovanje,radno-okupaciono angažovanje,koje se odnosi na objezbjeđivanje radne i okupacione terapije u skladu sa fizičkim i psihičkim sposobnostima,kulturno-zabavnim aktivnostima i dr;zdravstvenu zaštitu koja se obezbjeđuje u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti.

1.ZBRINJAVANJE KORISNIKA

Zbrinjavanje korisnika obuhvata smještaj,ishranu,obezbjeđenje odjeće, obuće i drugu njegu.

Postojeći kapaciteti Zavoda su tri objekta za zbrinjavanje korisnika.Paviljon “A” za mušku,paviljon “B” za žensku populaciju i paviljon “C” za djecu,gdje trenutno boravi četvoro djece do 18 godina.Navedeni objekti za smještaj korisnika nakon rekonstrukcije i adaptacije u potpunosti zadovoljavaju potrebe korisnika.

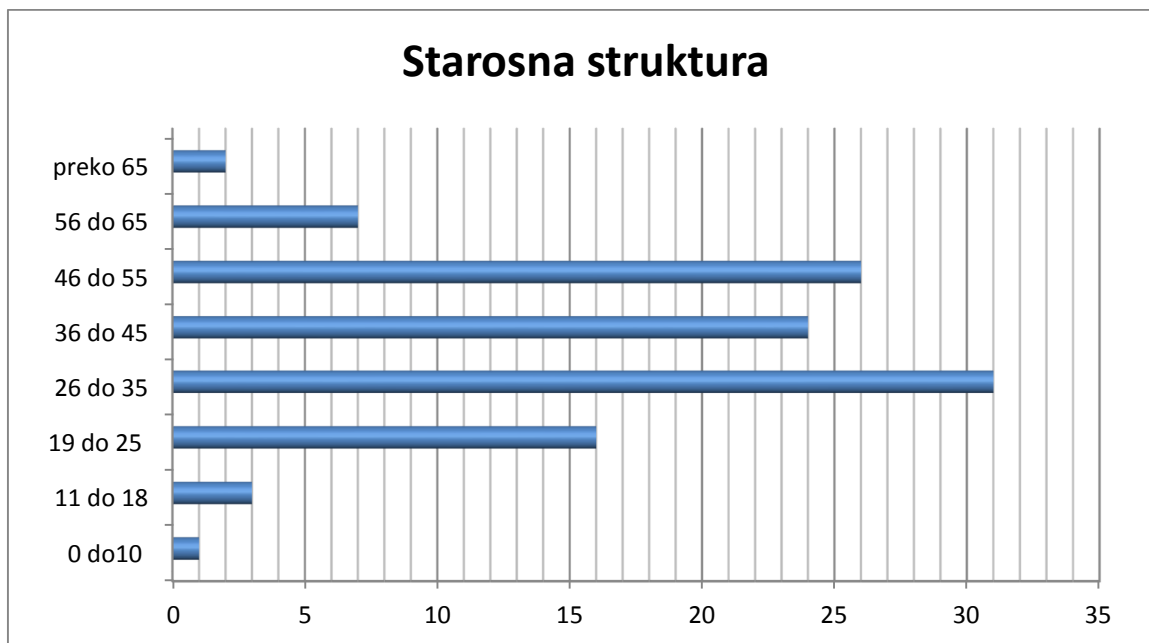
Paviljon “C” za smještaj djece je u potpunosti odvojen od ostalih objekata.Prostor obuhvata spavaće sobe,dnevni boravak,trpezariju sa kuhinjom,kupatilo,toalete i pomoćnu prostoriju u kojoj je smješten mini vešeraj.

Paviljoni za smještaj muške i ženske populacije sadrže spavaće sobe,dnevne boravke i kupatila odvojene po blokovima.U sobama paviljona nalaze se ormari i noćni ormarići,gdje korisnici mogu ostavljati svoje lične stvari, zidovi su ukrašeni slikama akademskog slikara(160 slika)kao i ilustracijama i posterima ,a prema interesovanjima i želji korisnika.

U oba paviljona se nalaze mašine za pranje i sušenje veša.Dnevni boravci su opremljeni i prilagođeni potrebama korisnika.

Starosna struktura ukupne populacije

0-10	11-18	19-25	26-35	36-45	46-55	56-65	preko 65
1	3	17	31	24	26	7	2

Prosječna starost korisnika iznosi 38.02godina

Polna struktura ukupne populacije

Muška populacija	Ženska populacija	Ukupno
60	51	111

Starosna struktura muške populacije

0-10	11-18	19-25	26-35	36-45	46-55	56-65	preko 65
-	3	7	18	13	14	3	2

Starosna struktura ženske populacije

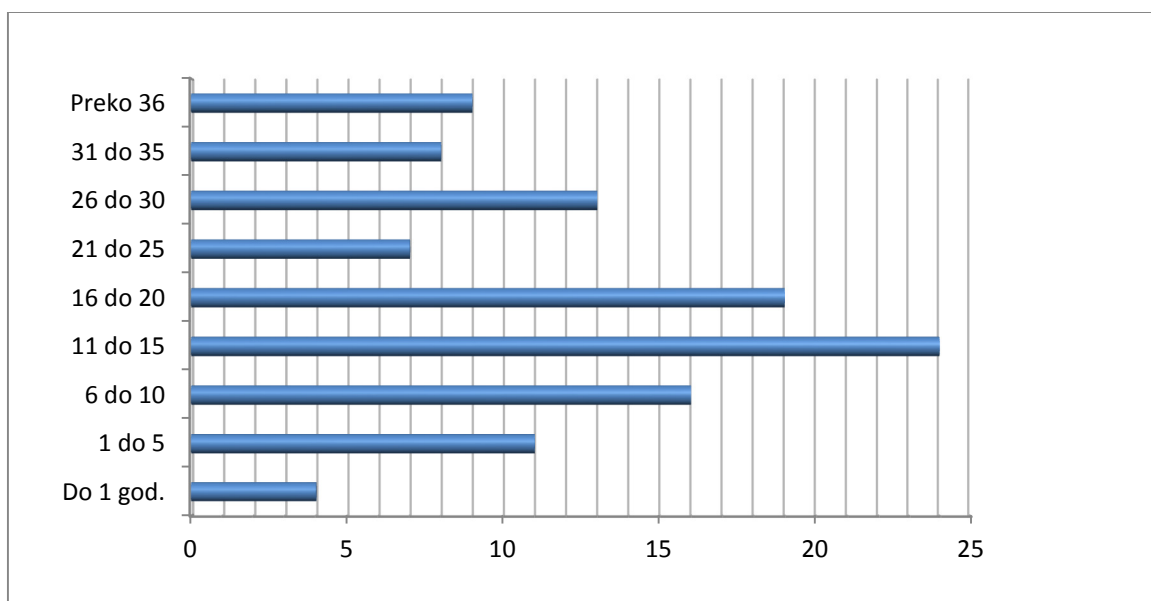
0-10	11-18	19-25	26-35	36-45	46-55	56-65	preko 65
1	-	11	13	11	12	4	-

Prikaz intelektualnog invaliditeta

Laka	Umjerena	Teža	Teška	Ukupno
1	48	27	35	111

Dužina boravka korisnika u Ustanovi

Do 1 god.	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	Preko 36 god.
4	11	16	24	19	7	13	8	9

B: Pregled ukupne populacije korisnika po opštinama:

r.br.	Opština	Br.korisnika
1	Podgorica	29
2	Cetinje	4
3	Danilovgrad	2
4	Kolašin	4
5	Nikšić	9
6	Plužine	1
7	Šavnik	1
8	Bijelo Polje	14
9	Mojkovac	1
10	Pljevlja	12
11	Žabljak	1
12	Kotor	4
13	Budva	2
14	Berane	9
15	Andrijevica	3
16	Herceg Novi	3
17	Bar	1
18	Ulcinj	3
19	Rožaje	3
20	Plav	1

Pregled korisnika iz okruženja:

-Srbija.....	1
-Kosovo.....	1
-B i H.....	2

Od ukupnog broja korisnika iz regiona, dva korisnika imaju status raseljenog lica, dok je jedan korisnik vraćen u zemlju porijekla BiH, čiji je državljanin. Za dvije korisnice obavljene su sve pripreme i dobijene sve saglasnosti za povratak u zemlju porijekla, odnosno BiH. Očekujemo da će se njihova repatriacija obaviti u prvom kvartalu 2014. godine. Za korisnika iz Srbije koji se nalazi na smještaju od 1984. godine, regulisana je porodična penzija, data je saglasnost na individualan plan zaštite od strane matičnog centra, određen mu je i staratelj sa kojim imamo redovne komunikacije. Prema individualnom planu zaštite za pomenutog korisnika, ostanak u ustanovi je najbolje rješenje, o čemu je postignuta saglasnost organa starateljstva, a i staratelj se složio sa datim rješenjem. Za korisnika sa Kosova koji ima status raseljenog lica na redovnim sastancima sa predstavnicima Ministarstva, centara za socijalni rad i ustanove dogovoreno je da nadležnost nad njim preuzme Centar za socijalni rad za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik, iz razloga jer je majka kao izbjeglo lice dobila stan na korišćenje u Nikšiću preko Zavoda za raseljena lica Crne Gore.

U toku 2013. godine primljena su na smještaj 5 korisnika. Djeca do 18 godina nijesu primana na smještaj. U izvještajnom periodu umrlo je 9 korisnika.

2. STATUSNA PITANJA I DRUGA PRAVA KORISNIKA

U cilju unapređenja kvaliteta usluga, smještaja i poboljšanja porodično pravne zaštite korisnika u Zavodu su se mjesečno održavali sastanci sa predstavnicima Ministarstva rada i socijalnog staranja, centrima za socijalni rad i naše Ustanove. U izvještajnoj godini održano je ukupno 5 sastanka. Na sastancima se u saradnji sa centrima za socijalni rad rješavaju pitanja iz domena porodično-pravne zaštite korisnika (postupak stavljanja pod starateljstvo i lična – identifikaciona dokumenta za korisnike), uslova života i rada korisnika, kao i njihovog zdravlja.

Takođe, održana su dva redovna sastanka sa roditeljima-starateljima i jedan povodom izbora predstavnika roditelja-staratelja za člana Upravnog odbora u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Kroz ove aktivnosti, angažovanjem svih nadležnih subjekata, animiramo porodice korisnika da ih posjećuju na način što im se od strane Zavoda

obezbjeđuju putni troškovi, a samim tim uzimaju učešće kao partneri u njihovoj daljoj rehabilitaciji, jer je porodica u tom procesu nezaobilazna. Prisutni članovi porodica izrazili su zadovoljstvo sadašnjim stanjem i dali punu podršku aktivnostima koje se sprovode u ustanovi.

U februaru 2013. godine, ustanova je posjećena od strane Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT-a). Po konačnom izvještaju CPT-a ustanova je postigla značajne rezultate u pogledu smještajnih i životnih uslova i poštovanju ljudskih prava korisnika, a preporuke koje su date u izvještaju su ispunjene.

U 2013. godini, jedna naša korisnica boravila je u porodici njene polusestre mjesec dana, dok su dva naša korisnika na jedan dan bili u posjetu svojim roditeljima. Ove posjete su rezultat sprovođenja individualnih planova zaštite i tretmana, kako za djecu tako i za odrasle korisnike.

Za djecu do 18 godina rađene su dvije revizije individualnih planova zaštite, dok su u novembru mjesecu urađeni individualni planovi zaštite i tretmana za sve odrasle korisnike, u saradnji sa stručnim radnicima centara za socijalni rad i predstavnicima resornog ministarstva.

Pokrenut je postupak kod Ministarstva unutrašnjih poslova za dobijanje ličnih (identifikacionih dokumenata) za korisnike. Ukupno je predato i završeno dvadeset dvije lične karte, dok je za pet korisnika postupak u toku. Za ostale korisnike biće angažovana mobilna stanica.

Zavod posjeduje informativnu brošuru, koja sadrži osnovne naznake o Zavodu, načinu zbrinjavanja korisnika, vaspitanju i obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti i ostalim aktivnostima koja se sprovode u Zavodu.

Na stranici web sajta Zavoda prezentira se djelatnost Zavoda, kao i sva događanja i informacije koje su dostupne javnosti.

3. VASPITNO OBRAZOVNI RAD I RADNO OKUPACIONI TRETMAN

Vaspitno obrazovni rad i radno okupacioni tretman u 2013. godini sprovode 6 vaspitača od čega 4 diplomirana defektologa, 1 specijalista pedagogije, 1 specijalista predškolskog vaspitanja, 4 radna terapeuta, 1 socijalni radnik, 1 dipl. psiholog.

Rad se odvijao po grupama u skladu sa Odlukom o formiranju okupacionih grupa i grupa na radnom angažovanju korisnika, kao i Timova za praćenje rada u grupama.

Prema Odluci rad se odvijao u šest okupacionih grupa (ukupno 36 korisnika) i dvije radne grupe (muška i ženska - 24 korisnika), a 20 korisnika je radno angažovano na ispomoć u Zavodu.

Grupe su formirane na osnovu starosne dobi, preostalim sposobnostima, interesovanjima i željama.

Na ovaj način svaki korisnik je obuhvaćen nekim vidom okupacije kroz pisanje, crtanje, slušanje muzike, društvene igre, gledanja filmova, plesa, a sve u cilju održavanja postojećih potencijala (jer je većina njih bila uključena u vaspitno-obrazovni proces u Ustanovi), očuvanje postojećih i sticanje novih navika i vještina.

Pored grupnog, zastupljen je i individualan rad.

Korisnici u radnim grupama angažovani su u politehničkoj radionici i radionici za domaću radinost, a sve pod nadzorom radnih terapeuta. Što se tiče radionice kartonaže neznatan je broj korisnika koji može biti angažovan na tim poslovima, s obzirom da iziskuju posebne sposobnosti, vještine i nivo intelektualnog funkcionisanja, a takođe i znatna materijalna ulaganja u opremu. Korisnici na ovim poslovima postižu veoma značajne rezultate u skladu sa svojim sposobnostima.

U novembru mjesecu izvještajnog perioda urađeni su individualni planovi zaštite za odrasle korisnike po modelu koji je rađen za djecu, koji se u praksi pokazao kao dobar.

Individualan plan zaštite, osim opših podataka za svakog korisnika i zaduženog stručnog radnika za sprovođenje individualnog plana, dugoročni i kratkoročni cilj, snage, i rizike sadrži i sledeće oblasti: formalno-pravnu zaštitu, pripadnost porodici, očuvanje kognitivnih funkcija, vještina staranja o sebi, socijalizacija, rad i okupacija, bezbjednost, zdravstvena zaštita.

Individualnim planom zaštite za svaku oblast rada jasno su naznačeni ishodi, zadaci, aktivnosti, zadužene osobe i rokovi. Individualnim planom zaštite predviđeno je upoznavanje korisnika i davanje komentara (što zavisi od nivoa razumijevanja, a samim tim i stepena samostalnosti). Zadužene osobe iz nadležnog Centra za socijalni rad su u obavezi da upoznaju staratelja ili roditelja sa individualnim planom zaštite koji takođe daje svoj komentar, i ukoliko želi može da uzme primjerak individualnog plana zaštite.

Na osnovu rasporeda aktivnosti planiranim individualnim planom zaštite, formirane su grupe: četiri defektološke, tri vaspitno-okupacione, tri okupaciono-terapijske, tri radno-okupacione grupe, dvije socio-terapijske grupe.

-Defektološke i vaspitno-okupacione grupe

Individualnim planom zaštite sprovodi se individualni i grupni rad sa defektologom/vaspitačem sa ciljem stimulacije i pronalaženja adekvatnih okupacionih aktivnosti kao i planski određen rad u okviru okupacione terapije, realizuje kroz četiri defektološke i tri vaspitno-okupacione grupe. Predviđeno je

da se individualni i grupni rad sa defektologom/vaspitačem odvija po paviljonima u precizno određenim terminima radnim danima u vremenu od 09-11.30 časova.

-Okupaciona terapija

Individualnim planom zaštite sprovodi se okupaciona terapija, koja ima za cilj održavanje i unaprijeđivanje različitih znanja, vještina i navika u domenu kognitivnog i socijalnog funkiconisanja, realizuje kroz tri rotirajuće okupaciono – terapijske grupe. Predviđeno je da se okupaciona terapija realizuje radnim danima u periodu od 11.00 do 12.00 sati. Grupe se rotiraju jednom nedeljno između stručnih radnika(psiholog,defektolozi)zaduženi za vođenje istih.

Radno-okupaciona terapija

Individualnim planom zaštite sprovodi se radno-okupaciona terapija sa ciljem održavanja prethodno postignutog nivoa uz nastojanje za unaprijeđivanjem, realizuje radnim danima u trajanju od 3 sata adekvatno raspoređenim ,tokom dana od 9-10.30 i od 16-17.30 časova

Socio terapija

Individualnim planom zaštite planirano je da se socio - terapija sa ciljem razvoja grupne kohezije, kao i identifikovanja i rješavanja aktuelnih problema među korisnicima, realizuje kroz dvije rotirajuće socio terapijske grupe. Predviđeno je da se socio - terapija realizuje kroz dva 60-minutna susreta tokom radne nedelje u terminima od 12.00 do 13.00 sati.

Grupe se rotiraju jednom mjesečno između stručnih radnika(socijalni radnik,defektolog)zaduženih za vođenje istih.

Stručni radnici-saradnici zaduženi za korisnike vodiće liste praćenja,a prva revizija ovih individualnih planova planirana je za maj mjesec 2014.godine.

U cilju sveukupne rehabilitacije naših korisnika, važan segment su kontakti sa širom društvenom zajednicom kako u okviru ustanove, tako i odlazak van nje. U sklopu redovnih aktivnosti, kao što je i dosad bila praksa, za korisnike Zavoda „Komanski most“ u periodu od 31.01. do 07.02.2013. obezbijedeno je zimovanje na Ivanovim Koritima.

Tokom 2013. godine, u okviru ustanove ,aktivistkinje ŽAD-a posjetile su dva puta korisnike Zavoda 03.05.2013. godine, uručile su donaciju, povodom vaskršnjih praznika (vaskršnja jaja i slatkiše), dok su takođe posjetile Zavod u decembru mjesecu i podijelile korisnicima kolače i voće za novogodišnje praznike.

Crnogorska pravoslavna crkva uručila je korisnicima vaskršnja jaja, što je već dugogodišnja praksa.

Krajem maja grupa korisnika prisustvovala je humanitarnom modnom hepeningu u CNP-u u organizaciji poznate modne kreatorke Milene Đurić, a koji je bio posvećen našim korisnicima.

Povodom „1 Juna“ Međunarodnog dana djeteta u organizaciji NVO Koha Jone iz Tuzi, održana je tradicionalna manifestacija, kojoj su prisustvovali najmlađi korisnici.

Sredinom juna, film „Lud za tobom“ crnogorskog reditelja Danila Marunovića, u kome su glavni akteri naši korisnici, pobjednik je ovogodišnjeg Underhill festa u dvije kategorije. Žiri ga je nagradio Maslačkom u regionalnoj selekciji, a publika je svojim glasovima pokazala da je on ostavio najveći utisak. Naši glumci su bili pozvani na svečano uručivanje nagrada u Biblioteci „Radosav Ljumović“, a nakon toga su sa direktorom i zaposlenima posjetili jedan podgorički restoran, i uz večeru i piće proslavili svoj uspjeh.

U prvoj polovini septembra 22 korisnika Zavoda uz nadzor defektologa, radnog terapeuta, soc. radnice kao i medicinske službe imalo je priliku da uživa u ljetovanju u JU „Lovćen“ – Bečići. Osim uživanja u prelijepim plažama i moru za korisnike su bili organizovani kako izleti, tako i kulturno-muzičke manifestacije. U organizaciji Udruženja za podršku osobama sa intelektualnim teškoćama na području Kantona Sarajevo „OAZA“ i Specijalne olimpijade BiH održane su sportske igre u Sarajevu od 03.06.2013. godine, na kojima je učešće uzela i naša četvoročlana ekipa. Cilj ovog takmičenja je bila promocija sposobnosti i mogućnosti osoba sa invaliditetom, te ravnopravno uključivanje u lokalnu zajednicu u skladu sa članom 30. UN-Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom. Jedna naša korisnica je osvojila zlatnu medalju u plivanju slobodnim stilom na dionici od 25 metara, dok su u kuglanju ekipno osvojili četvrto mjesto.

Krajem oktobra izvršna direktorica Sigurne ženske kuće g-đa Ljiljana Raičević, sa konzulicom Ambasade BiH u Crnoj Gori g-đom Majom Križanović Dimitrijević i prvom sekretarkom Ambasade Slovenije u Crnoj Gori, g-đom Milenom Radenković su posjetile Zavod. Tokom posjete, a u neposrednom kontaktu sa korisnicima, kroz razgovor i druženje, stvorena je prijatna i vesela atmosfera, na obostrano zadovoljstvo.

Nezaboravne trenutke uz igru i pjesmu, sredinom novembra, priredio im je tamburaški orkestar „Zvuci sa Ribnice“ iz Podgorice i KUD „Željezničar“ kada je na svečan način obilježeno tridesetsedam godina postojanja i rada Zavoda. Bila je to prilika da se sagleda razvojni put, dostignuti nivo pružanja usluga i projekcija razvoja ustanove, kao prilika za cjelodnevno druženje ispunjeno radošću u prijatnoj i ugodnoj atmosferi.

U susret Novoj godini u Zavodu je 30.12.2013. godine, organizovano druženje korisnika sa roditeljima i njihovim najbližim. Zajedničke trenutke u novogodišnjem okruženju uljepšali su „Zvuci sa Ribnice“ iz Podgorice. Takođe, značajno je naglasiti da pored redovnih, svakodnevnih rekreativnih aktivnosti, Zavod organizuje i druge oblike odmora i rekreacije koji uključuju kontakti sa širom društvenom zajednicom. Naši korisnici, bez obzira na stepen samostalnosti, kontinuirano tokom cijele godine, imaju adekvatnu stimulaciju u vidu jednodnevnih izleta (Delta city, Tržni centar Gintaš, Konjički klub i sl.) kao i organizovanih izlazaka u bližem krugu Zavoda.

RAD SA DJECOM

Vaspitno- obrazovni rad sa djecom realizovao se prema individualnim planovima zaštite za djecu. Zadaci vaspitno- obrazovnog rada usmjereni su na stvaranje povoljne sredine za razvoj djece, bogaćenje i podsticanje dječijeg razvoja i napredovanja kroz socijalni, emocionalni, fizički i intelektualni razvoj.

U C paviljonu boravilo je, do novembra mjeseca izvještajnog perioda devetoro djece starosne dobi do 21 godinu. (šest dječaka i tri djevojčice).

Svakodnevni vaspitno obrazovni rad sa djecom podrazumjeva ravnomjerno smjenjivanje aktivnosti, odmora i rekreacije.

Dnevne aktivnosti imaju stalni vremenski karakter:

- ❖ 06:00-07:00 buđenje i ustajanje djece;
- ❖ 07:00-07:30 jutarnja toaleta (umivanje, pranje ruka, pranje zuba, tuširanje);
- ❖ 08:00-08:30 doručak (učvršćivanje i sticanje vještina samostalnog hranjenja kod neke djece);
- ❖ 08:30-09:00 pripremanje dvoje djece za odlazak u JU „Resursni Centar“;
- ❖ 09:00-09:45 pripremanje troje djece za odlazak u JU „Prvi Jun“;

- ❖ 10:00-12:00 planirane aktivnosti (individualni rad-vaspitač,logoped,fizioterapeut i psiholog , grupni rad, slušanje ambijentalne muzike, intenzivna interakcija, gledanje crtanih filmova, čitanje bajki, pričanje priča);
- ❖ 13:00 ručak;
- ❖ 14:00-16:00 popodnevni odmor;
- ❖ 16:15 užina;
- ❖ 16:15 -18:00 planirane aktivnosti(individualni rad-vaspitač,logoped,njegovateljica)
- ❖ 18:00 -18:30 večera;
- ❖ 18:30-20:00 večernja toaleta i priprema za spavanje ;
- ❖ 21:00 odlazak djece na spavanje.

U cilju što bolje rehabilitacije i kvalitetnijeg rada za svako dijete urađan je individualni plan zaštite u okviru kojeg su postavljeni kratkoročni i dugoročni ciljevi zaštite koji predstavljaju podršku u razvoju. Individualnim planom za svako dijete je strukturirano vrijeme dnevnih aktivnosti, tako da su uz vaspitače (od kojih je jedan pedagog) u radu sa djecom uključeni defektolog, logoped, psiholog i fizioterapeut.

U okviru aktivnosti koje se sprovode u ustanovi uvedena je ambijentalna muzika koja veoma pozitivno utiče na svu djecu i značajno je doprinjela smanjenju samopovređivanja i povređivanja drugog. Kao što je i predviđeno individualnim planovima aktivnosti u periodu od 19-20h svakoga dana djeci se čitaju i pričaju priče. Prilikom čitanja ili pričanja priča, potenciramo vježbe vizuelne i akustične pažnje – vježbe prepoznavanja, skretanja pažnje na slikovnice, zajedničko pokazivanje na naše imenovanje slika, pokazivanje dijelova tijela, pokazivanje djece u grupi na naše imenovanje svakog djeteta ponaosob.

U protekloj godini nekoliko djece je povremeno, u zavisnosti od njihove motivacije uključivano u radno-okupacionu grupu. Realizacija predviđenih tema i jedinica uz raznovrsna sredstva i pomagala, imala je za cilj stvaranje novih i poboljšanje usvojenih radnih navika, odgovornosti, obogaćivanje emocionalnog života, podsticanje kreativnosti, samoinicijative i samostalnosti, što će svakako djelovati na psiho-fizičke nedostatke, razvijanje motivacije, samopoštovanja i uopšte bržu i bolju socijalizaciju djece.

Za svako dijete je napravljen individualni plan aktivnosti.

U skladu sa tim planom sa djecom se svakodnevno radilo na usvajanju novih pojmova koji su vezani za konkretne životne situacije. Rađeno je na :

- formiranju navika održavanja reda u paviljonu;
- pospremanje igračaka i slaganje na određeno mjesto;
- navike lijepog ponašanja;
- pravilna upotreba kašike i viljuške;
- upotreba lijepih verbalnih manira npr.. hvala, molim, izvoli;
- uvođenje pojmova: dvorište, drvo, cvijeće;
- usvajanje opštih pojmova odjeća i obuća;
- briga o odjeći i obući, slaganje na mjesto, odlaganje papuča;
- navike lijepog ponašanja u grupi

- način ophođenja prema mlađima, vršnjacima i starijima;
- pravilan odnos prema osoblju;
- uvođenje u pojmove brat, drug, ljudi, vaspitač, dobro jutro, dobar dan, dobro večer;
- usvajanje pojmova dijelova tijela: glava, kosa, nos, usta, leđa, ruke, noge;
- usavršavanje samostalnog oblačenja i svlačenja;
- njegovanje i učvršćivanje navika pranja ruku prije i poslije jela i da se ne razbacuje hrana po stolu i podu.

Troje djece do juna mjeseca redovno je odlazila u Centar "1 Jun", dok je od septembra mjeseca dvoje djece uključeno u obrazovni program, iz razloga što je jedno postalo punoljetno. Djeca su obuhvaćena individualnim tretmanima kod psihomotornog edukatora, psihologa i socijalnog radnika u cilju podsticanja psihomotornog razvoja. Pozitivno reaguju na odlazak u Centar „1.Jun“.

Dvoje djece redovno odlaze u JU Resursni centar za djecu i mlade. Borave u odjeljenju za djecu sa umjerenim smetnjama u mentalnom razvoju. Obuhvaćeni su redovnim tretmanima defektologa, logopeda i fizioterapeuta. Tokom boravka akcenat je stavljen na socijalizaciji, igri i saradivanju sa drugom djecom.

Pored redovnih, svakodnevnih rekreativnih aktivnosti, odmora i obaveznog boravka na vazduhu, Zavod organizuje i druge oblike odmora i rekreacije kao što su: jednodnevni izleti, zimovanje i ljetovanje za djecu.

Djeca su uz pratnju vaspitača, psihologa i njegovateljice više puta posjetila igraonicu koja se nalazi u okviru tržnog centra Delta city.

U saradnji sa Centrom za socijalni rad Bijelo Polje, dva dječaka su u pratnji stručnih radnika posjetili porodicu.

Početkom januara mjeseca izvještajne godine djeca su boravila na zimovanju na Ivanovim Koritima, dok je u prvoj polovini septembra 2013 god. realizovano ljetovanje nedelju dana u Rafailovićima.

U oktobru mjesecu urađena je revizija individualnih planova zaštite u saradnji sa Unicefom, resornim ministarstvom i nadležnim centrima za petoro korisnika od 18-22 godine planirano je izmještanje u paviljone za odrasle korisnike. U cilju njihove socijalizacije, bezbjednosti i stvaranja optimalnih uslova za življenje, donijete su Odluke i sačinjeni su operativni planovi koji sadrže: aktivnost, opis, zaduženu osobu i rok. Analizom lista za praćenje predviđenih operativnim planom Stručni tim je dao mišljenje o pozitivnoj adaptaciji korisnika u promijenjenim uslovima, što je potvrđeno i mišljenjem konsultanta Unicefa. U vezi sa naprijed navedenim šef predstavništva Unicefa za Crnu Goru g-din Bendžamin Perks sa svojim saradnicima, na lični zahtjev posjetio je Zavod i izrazio zadovoljstvo vidnim napretkom sa posebnim akcentom, na adaptaciju korisnika u novim uslovima.

Četvoro djece je ostalo da boravi u dječjem paviljonu, a za iste je individualnim planovima zaštite predviđeno izmještanje iz ustanove.

4. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstveni nadzor i higijenski tretman korisnika obezbijeđen je u kontinuitetu 24 časa, te je samim tim rad medicinskih sestara i njegovateljica smjenski.

Suština primarne zdravstvene zaštite je u sprovođenju higijensko-dijetetskog i medikamentoznog tretmana sa primatom na prevenciju.

Problemi mentalnog zdravlja, koji dominiraju su epilepsija, agresija, autoagresija, te povremena psihotična ispoljavanja, što otežava njihovo stanje i naravno, što dovodi do čestih povreda i samopovređivanja.

U tom cilju donijet je Protokol za izdvajanje korisnika (izolacija) u novembru mjesecu izvještajne godine, koja se koristi u stanjima ekstremne eskalacije korisnikove agresivnosti, radi sprječavanja potencijalnog samopovređivanja ili povrijeđivanja drugih osoba. Izdvajanje se primjenjuje samo ako su manje restriktivne mjere neefikasne u očuvanju ili preusmjeravanju ponašanja.

Klinički razlozi za izdvajanje nepredvidivog ili nasilničkog ponašanja korisnika su: -ponašanje koje je opasno za samog korisnika, druge korisnike i osobe

- verbalna ili fizička prijetnja sa slabom kontrolom
- manično ponašanje sa slabom kontrolom i nasilje
- osiromašena, slaba ili nepostojeća kontrola ponašanja, koja ne reaguje na manje
- restriktivne mjere kao što su medikamentozna terapija i verbalna intervencija na zahtjev korisnika

Zbog urođenih malformacija vitalnih organa često se susrijećemo sa problemima respiratornog trakta,kardiovaskularnim tegobama,te promjenama izazvanim lošom perifernom cirkulacijom(usljed djelimične ili potpune nepokretnosti).

Radi sveobuhvatne zdravstvene zaštite Zavod angažuje spoljne saradnike:ljekara,neuropsihijatra,stomatologa,ginekologa,fizijatra,ortopeda,neurologa i urologa.

Tokom 2013.godine u Zavodu „Komanski most“ pregledano je 438 korisnika u opštoj praksi,psihijatar je obavio 191 pregleda,a redovno su vršeni i ostali pregledi po indikacijama,kod stomatologa,urologa,ortopeda,ginekologa neurologa i fizijatra.

Hospitalizovano je šest(6)korisnika.

Tokom godine ,zbog pogoršanja osnovne bolesti ili akutno nastalih poremećaja zdravlja, umrlo je devet(9)korisnika.

Takođe,tokom godine su rađeni redovni pregledi po individualnom planu zaštite,što uključuje laboratorijska ispitivanja,RTG dijagnostike i specijalističke preglede.U ambulantom paviljona, medicinski tehničari su obavili 200 različitih previjanja i 307 I.M i I.V.injekcija.

U Urgentni centar je zbog hitnih intervencija povedeno 20 korisnika.Izvršena je vakcinacija protiv gripa,broj vakcinisanih korisnika je 110 ,dok dva(2)korisnika nijesu vakcinisana,jedno zbog medicinskih kontraindikacija,a drugo zbog nesaglasnosti roditelja.

Tabela 1:epilepsija

Broj korisnika sa epilepsijom	%	ukupno	%
25	22,50	111	100

Tabela 2:autizam

Broj korisnika sa autizmom	%	ukupno	%
7	6,30	111	100

Tabela 3:psihoza

Broj korisnika sa	%	ukupno	%

psihozom			
13	11,71	111	100

Tabela 4:Dowun-ov sindrom

Broj korisnika sa Dowun-ov sindrom	%	ukupno	%
2	1,80	111	100

Tabela 5:povišen krvni pritisak

Broj korisnika sa povišenim krvnim pritiskom	%	ukupno	%
20	18,02	111	100

Tabela 6:slabost srčanog mišića

Broj korisnika sa slab.srčanog mišića	%	ukupno	%
9	8,11	111	100

Tabela 7:malokrvnost

Broj korisnika sa malokrvnošću	%	ukupno	%
6	5,41	111	100

Tabela 8:hronični bronhitis

Broj korisnika sa hronični bronhitisom	%	ukupno	%
2	1,80	111	100

Tabela 9:bronhijalna astma

Broj korisnika sa bronh.astmom	%	ukupno	%
6	5,41	111	100

Tabela 10:poremećaji funkcije štitne žlijezde

Broj korisnika sa por.funkc.štitne ž.	%	ukupno	%
1	0,90	111	100

Tabela 11:poremećaj metabolizma-mršavost

Broj korisnika sa por.met.-mršavost	%	ukupno	%
10	9,01	111	100

Tabela 12:poremećaj metabolizma –gojaznost

Broj korisnika sa pore.metabolizma gojaznost	%	ukupno	%
12	10,81	111	100

Tabela 13:poremećaj metabolizma šećerna bolest

Broj korisnika sa pore.metabolizma-šećerna bolest	%	ukupno	%
2	1,80	111	100

Tabela 14:deformiteti mišićno-koštanog sistema

Broj korisnika sa deformitetima lokomotornog aparata	%	ukupno	%
24	21,62	111	100

Tabela 15:smetnje kretanja-nepokretni

Broj korisnika nepokretni	%	ukupno	%
10	9,01	111	100

Tabela 16:smetnje kretanja-teško pokretni

Broj korisnika-teško pokretnih	%	ukupno	%
10	9,01	111	100

Tabela 17:oštećenje čula vida

Broj korisnika sa oštećenjima vida	%	ukupno	%
8	7,21	116	100

-FIZIOTERAPEUTSKI TRETMAN

Za korisnike JU Zavod "Komanski most" uređena je komforna sala za fizikalnu medicinu i kineziterapiju. Sala je opremljena elektro aparatom za terapiju strujama i pomagalicama kao što su:statično biciklo,traka za trčanje i brzo hodanje,krevet za masažu,krevet za hidrauliku pogodan za korisnike u invalidskim kolicima,strunjače za vježbe,velike lopte za gimnastiku,valjkovi i ljestve.Sala je opremljena i sa ručnim masažerom sa infracrvenim zracima,tri eliptična trenažera,tri statična bicikla,tri elektro-pokretne staze,10 drvenih štapova za kineziterapiju,12 pari tegova kilaže od 0,50-2 kg.

Za izvještajnu godinu 2013. od strane doktora fizijatra obavljeno je 86 specijalističkih pregleda, kao i 48 kontrola, u kojima je odraženo preko 100 procedura elektroterapije i 62 terapijska ultrazvuka. Vježbe opšte relaksacije, koordinacije, posture i vježbe mišićne snage izvode se svakodnevno u grupama. Grupe su organizovane od najviše 5 korisnika i pretežno traju 30 minuta. Pored grupnih vježbi, primjenjuju se i individualne vježbe sa korisnicima koji su u invalidskim kolicima, takođe i kod ležećih korisnika. Vježbe podrazumjevaju održavanje obima pokreta u zglobovima, spriječavanje nastanka kontraktura i deformiteta, spriječavanje pneumonije i embolije kao i pozicioniranje. Pod individualnim tretmanom podrazumjeva se i terapijska šetnja pod nadzorom. To je tretman koji terapeut izvodi sa korisnikom koji je slabo pokretan i pod nadzorom je terapeuta na određenoj distanci. Distanca se mjeri na početku

tretmana, koja može biti svega nekoliko metara pa nekada i do 200 metara. Vježbe mišićne snage korisnici izvode na pokretnoj traci, statičnom biciklu i eliptičnom trenažeru u trajanju od 15-30 minuta. Neuroloških specijalističkih pregleda, tokom godine, obavljeno je 49. Od pomagala za korisnike nabavljeno je 3 kreveta na elektromotorni pogon, 5 antidekubitalnih dušeka, 4 invalidskih kolica, 3 antidekubitalna jastuka, 21360 kom. pelena. Ortopedskih specijalističkih pregleda obavljeno je 32 za izvještajnu godinu. Za potrebe korisnika na ortopedskom konzilijumu odobrena su dva torakolumbalna midera i jedan peronealni aparat. Za 21 korisnika Zavoda izrađene su odgovarajuće ortopedske cipele sa uloškom po mjeri od veoma visokog kvaliteta.

5.UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA ZAVODA I STRUKTURA KADROVA

Unutrašnja organizacija Zavoda utvrđena je Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-842 od 10.12.2010.godine,Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-842/1 od 29.05.2012.godine ,Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-987 od 17.09.2013 i Pravilnikom o dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-987/1 od 19.11.2013.godine.

Navedenim aktima sistematizovano je 31 radnih mjesta sa 90izvršilaca.U skladu sa tim aktima,u pogledu unutrašnje organizacije, proces rada se organizuje u okviru tri organizacione jedinice i to:

- Služba za zbrinjavanje i zdravstveno-higijensku zaštitu
- Služba za vaspitno obrazovni rad i radno-okupaciono angažovanje
- Služba za opšte i zajedničke poslove

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-987 od 17.09.2013,povećan je broj izvršilaca za radno mjesto fizioterapeuta,zbog potreba ustanove u cilju pružanja kvalitetnije i unapređenja zdravstvene zaštite korisnika koji su na smještaju u JU Zavod „Komanski most“,kao i zbog preporuka CPT-a.

Pravilnikom o dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-987/1 od 19.11.2013.godine u cilju unapređenja sadržaja koji doprinose poboljšanju uslova života i rada populacije koja boravi u ovoj ustanovi okupaciona terapija jedan je od najznačajnijih segmenata u poboljšanju njihovog kvaliteta života.Iskustva su pokazala da je Art terapija jedan od najznačajnijih oblika terapijskog rada,te je iz datih razloga sistematizovano radno mjesto radno-okupacionog terapeuta po zanimanju slikara,koji bi sem rada sa korisnicima,doprinio i stvaranju prijatnijih uslova u prostoru u kome borave.

U 2013.godini poslove i zadatke iz djelokruga Zavoda obavljala su 82 izvršioca.

U toku protekle godine zaključeni su ugovori o radu:

- dipl.psiholog(1 izvršilac).....na neodređeno vrijeme
- specijalista pedagogije(1 izvršilac).....na neodređeno vrijeme
- dipl.fizioterapeut(1 izvršilac).....na neodređeno vrijeme
- magacioner(1 izvršilac)..... na neodređeno vrijeme
- radnik u vešeraju(1 izvršilac)..... na neodređeno vrijeme
- njevodateljica(1 izvršilac)..... na neodređeno vrijeme
- glavna medicinska sestra(1 izvršilac)..... na određeno vrijeme
- radnik na održavanju higijene.....na određeno vrijeme
- radnik na pomoćnim poslovima(1 izvršilac)..... na određeno vrijeme
- medicinska sestra-tehničar(2 izvršioaca).....na određeno vrijeme
- stražar-portir(1 izvršilac)..... na određeno vrijeme

Jedan zaposleni je na svoj zahtjev pošao u penziju.

Struktura zaposlenih izgleda ovako: direktor,1 dipl.pravnik,1 dipl.psiholog,1 socijalni radnik,5 dipl.defektologa,1 pedagog,1 specijalista predškolskog vaspitanja,2 fizioterapeuta sa VSS,1 glavna medicinska sestra sa VSS,14 medicinskih sestara-tehničara(od kojih dva medicinska tehničara,čime su ispoštovane preporuke za prijemom muške radne snage) ,4 radna terapeuta,21 njevodateljica ,1 glavni kuvar,2 kuvara,1 pomoćni kuvar,1 vozač,2 domara ,1 šef računovodstva ,1 blagajnik ,1 materijalni knjigovođa ,1 magacioner,5 radnika u vešeraju ,5 zaposlenih stražara- portira ,1 radnik na pomoćnim poslovima ,dok je zaposlenih radnica na održavanju higijene 7.

Radno okupacioni terapeut sa VSS(Likovna akademija)bio je angažovan u skladu sa Pravilnikom o dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta br.04-987/1 od 19.11.2013.godine u decembru mjesecu izvještajnog perioda,ali je napustio ustanovu.

U toku protekle godine,bolovanja su bila učestala,oko 12% od ukupnog broja zaposlenih svakog mjeseca,što je dovelo do angažovanja radne snage na određeno vrijeme na tim radnim mjestima, da se ne bi remetio proces rada u Zavodu.

-STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH U ZAVODU

Što se tiče edukacije zaposlenih u JU Zavod „Komanski most“,obuke zaposlenih obavljale su se po sljedećim terminima:

-Od 11-14.01.2013.godine tri zaposlena iz Zavoda prisustvovali su“ Danima defektologa Srbije sa međunarodnim učešćem“.

-Od 29-30.03.2013.godine pet stručnih radnika edukovano za korišćenje senzorne sobe.

-Od 30.-31.05.2013.godine šest stručnih radnika je bilo na edukaciji za rad sa autističnim osobama.

-Dva stručna radnika prisustvovala su Kongresu na temu Unapređenje kvaliteta života djece i omladine sa posebnim potrebama, koji je održan u Splitu od 22.-24.06.2013.godine.

-U organizaciji „Caritasa“u septembru 2013.godine zaposleni su prisustvovali seminaru na temu“Metodologija samopomoći“

-Dva stručna radnika bili su učesnici „Prve regionalne konferencije staranje i starost-kvalitet života“ koji je održan u“ Domu starih“ u Risnu,u organizaciji Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore,Kancelariji UNDP u Crnoj Gori i JU „Dom starih“Grabovac Risan u periodu od 01-02.10.2013.godine

-Jedan stručni radnik-psiholog prisustvovala je jednodnevnoj radionici o različitim psihoterapijskim tehnikama sa posebnim akcentom na KBT i porodičnu terapiju,u sklopu T-Winning Light projekta iz oblasti mentalnog zdravlja,potpisanog između Ministarstva zdravlja i Kancelarije EU u Crnoj Gori,u periodu od 12-13.12.2013.godine.

Takođe, stručni radnik-psiholog učestvovao je u radu radionice na temu Intersektorske saradnje i saradnje sa civilnim društvom u sklopu T-Winning Light projekta.

-Dana 03-04.12.2013.godine održana je edukacija stručnih radnika o pravima LGBT osoba na Cetinju,gdje je prisustvovao jedan stručni radnik Zavoda.

6.SARADNJA ZAVODA SA DRUGIM SUBJEKTIMA

U interesu što kvalitetnijeg života korisnika, Zavod ostvaruje saradnju sa resornim ministarstvom,organima Glavnog grada,Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda,centrima za socijalni rad,Kliničkim centrom Crne Gore,Medicinskim fakultetom,Fakultetom političkih nauka, monitoring timom NVO sektora,čiji je nosilac Akcija za ljudska prava i drugim subjektima koji su pokazali interesovanje za naš rad ,a pri tom je Ustanova pokazala, potpunu otvorenost za saradnju.Na regionalnom planu ostvarili smo saradnju sa više sličnih

ustanova,uz čestu razmjenu posjeta,a što je veoma značajno u razmjeni znanja i iskustva u radu sa našim korisnicima.

Direktor Zavoda Vaselj Dušaj sa saradnicima dana 19.06.2013.godine posjetio je Kantonalnu javnu ustanovu Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba Sarajevo,te je tom prilikom dat prijedlog da se u najskorije vrijeme potpiše Memorandum o saradnji.

Dana 12.septembra direktor Doma za smještaj odraslih lica iz Tutina Ramiz Zećirović sa saradnicima posjetio je Zavod.Dogovoreno je da se u najskorije vrijeme potpiše Memorandum o saradnji.

Uporedo sa navedenim aktivnostima, jedno od najznačajnijih pitanja je transformacija Zavoda.Plan transformacije se radi u cilju pružanja podrške institucionalnoj,strukturnoj i organizacionoj transformaciji.

Plan se fokusira, na prevenciji daljeg prijema korisnika i na postepenu deinstitucionalizaciju sadašnjih korisnika kroz razvoj vještina za samostalan život i pružanje adekvatnih servisa u okviru porodice i zajednice,a zasniva se na principima i stavovima Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom.

Transformaciom ustanove stvoriće se mogućnost za korisnike da žive u okviru zajednice.

7.ULAGANJA I MATERIJALNO TEHNIČKA OPREMLJENOST

Putem donacija DOO „Lisina“ i „7 Avgust“ postavljena je krovna konstrukcija i pokriven paviljon za muškarce u septembru mjesecu tekuće godine.

Postavljeni su komarnici na svim paviljonima i napravljeni rukohvati u paviljonima za pomoć korisnicima pri kretanju.

Urađen je Glavni projekat za montažnu nadstrešnicu od paviljona do restorana,radi zaštite korisnika usljed loših vremenskih prilika,a krajem decembra mjeseca otpočeto je izvođenje radova na istoj.

Donacije Zavodu u protekloj godini date su u Finansijskom izvještaju za 2013.godinu.

Direktor
Vaselj Dušaj

